

ERNST BORGSTRØM

Ernst Albert Johan Borgstrøm blev født den 31. juli 1900 på Frederiksberg. Han var søn af harmonikalærer Sigfred Theodor Borgstrøm (1867-1943) og familien boede Øster Fasanvej 34A/3, København F. Ernst begyndte i skjul at spille på faderens harmonika allerede som 6-årig; da Ernst en dag blev fanget i denne misere, blev faderen så imponeret over de åbenlyse evner, at han øjeblikkelig arrangerede undervisning og grundig oplæring hos en organist. Der forekom ofte musikudøvende aftener familiemedlemmerne imellem, hvor man beskæftigede sig med et alsidigt repertoire. Faderen spillede kun som fritidsinteresse, men undervisningen må dog have været noget ud over det sædvanlige, for allerede i 10-års alderen havde Ernst nået et solist-stade, der vakte opsigt, og han optrådte professionelt i København fra slutningen af 1914.

Musikaften i hjemmet c. 1913. Fra venstre: Ernst, en fætter med banjo, en kusine med mandolin, Sigfred Borgstrøm samt en onkel.

I 1912 hørte politikeren Adolph Frederik Charles Meyer (jazzmanden Arvid C. Meyers far), der forestod omfattende politisk og organisatorisk virke, den unge Ernst og fik ham med til en koncert i Florasalen på Fælledvej. Senere var Ernst sammen med A. C. Meyer rundt i landet med "de vandrende sangere" (Meyer var udnævnt som en slags rejsende talsmand/agitator for Socialdemokratiet) og blev derved annonceret og kendt som 'den lille harmonikavirtuos'. "Men jeg var også tit alene ude med Meyer. Han havde en egen vane; han elskede the og flødeskumskager – det skulle han altid have, når vi var færdige." Meyers debatterende politiske engagement har utvivlsomt åbnet øjne og ører for tidens mangefacetterede indtryk hos den unge Borgstrøm.

"Engang var min far og jeg et sted henne for at besøge nogle italienere, der spillede på vældig store harmonikaer. Det blev min far så imponeret af, at han bestilte sådan et instrument fra Italien til mig. Herhjemme kendte vi slet ikke til harmonikaer af det format, det var noget helt nyt – og derfor vakte jeg også en del opsigt i 'Kabaret Edderkoppen', hvor jeg havde min rigtige debut i 1914. Samme år kom jeg i lære som cigarsorterer et par år, men jeg arbejdede aldrig som svend. Det var jo nyttigt at kunne et fag, hvis det ikke gik med harmonikaen, mente min far."

I Café Victoria,
 den hyggelige og moderne Restau-
 rant ved Siden af den gamle Hovedba-
 negaard, spiller Musikdirektor Aa.
 Aakessen hver Aften ved et vel ind-
 øvet Orkester der udfører baade væg-
 tigere og lettere Musik og gør Lykke
 hos Restaurantens Publikum.
 Kl. 9, 10 og 11 optræder en ganske
 ung Mand, Ernst Borgstrøm, som Har-
 monikaspiller og viser sig at være en
 hel Virtuos paa det populære Instru-
 ment. *Vorb. 1914*

Ernst Borgstrøm var on-and-off med A. C. Meyer til 1916, men er ikke med på nogle af de årlige gruppefotografier af sangerne.

Eftermiddagsunderholdning
i velgørende Øjemød
 1914. afholdes
Søndag den 21. Marts Kl. 4
i Folkets Hus, Jagtvejen.
 Optræden af:
 De vandrende Sangere (Gørtlerne).
 Deklamatoren Peter Steffensen.
 Romancesangeren Ejner Mejer.
 Revysangeren Max Munter.
 Den 14aarige Harmonikavirtuos
 Borgstrøm.
 Pianist Oluf Johansen.
Entre 25 Øre.
 Hele Indtægten tilfalder den i Social-
 Demokraten omtalte fattige Kone paa
 Blegdamsvej.

Ved Koncerten i Romersgade 22,
 som »De vandrende Sangere«
 holdt i Fredags Aften, fik en 14-aa-
 Arbejderson, Ernst Borgstrøm, lov
 til at præsentere sig som Musik-
 paa en italiensk Koncertharmonik,
 hvis Pris er 400 Lire (ca. 200 Kr.).
 Den lille Fyr er ualmindelig dygtig,
 skolet som Spillekant og vistnok ene-
 staaende herhjemme paa sit Omraa-
 de. Han gjorde megen Lykke og vil
 have Chancer for at skaffe sig En-
 gagementer i Foreninger. Ernst
 Borgstrøms Adresse er Øster Fasan-
 vej 34 A. 3.
 »De vandrende Sangere« havde
 henved halvfemte Hundrede Tilhøre-
 re ved Koncerten, og Publikum havde
 en fornøjelig Aften. **1915**

I 1914 henvendte Robert Storm Petersen sig til EB på vegne af 'Kabaretten Edderkoppen' v/fru Anne Norrie (hjørnet af Rådhuspladsen/Frederiksberggade på 1. sal) med tilbud om engagement. Her fremstod de førende nutidige kunstnere, også fra udlandet, f.eks. den amerikanske danser Harry Fleming (se Ragtime i Danmark) m.fl. Det må utvivlsomt være her, at Ernst Borgstrøm har ladet sig inspirere af de nyeste musikstilretninger, bl.a. amerikansk ragtime, som han få år senere blev en fornem eksponent for via sine første pladeoptagelser for mærket Beka i Berlin, juli 1919 (se diskografi).

Dette kabaretengagement har haft umådelig betydning for Borgstrøms kulturelle og musikalske udvikling. I øvrigt siger det en del om Borgstrøms evner – han befandt sig nu blandt eliten af dansere, sangere, musikere, skuespillere og forfattere.

Torshøj
 Hr. Ernst Borgstrøm
 Øster Fasanvej 34.
 Hvis de kan ligeså vel at afløse
 en lille Prøve i Kabaretten
 Edderkoppen Frederiksberggade 17
 i Mørke Fredag Kl. 4. er de
 velkomne og skulde det
 glæde os om et eventuelt
 Engagement kan komme i Stand
 Hvis Tiden ikke passer dem
 bedes de ringe Telf. 10.787.
 For Fri. Anna Marie
 Kabaretten Edderkoppen
 R. Storm Petersen

Det var dengang, der blev uddelt post morgen, middag og aften – og hvor brevene kom frem til tiden!

Robert Storm Petersen var kraftigt påvirket af tidens amerikanske tendenser og blev yderligere særdeles kunstnerisk inspireret under et ophold i Paris i 1906. Han var en energisk arbejdskraft med et meget højt (underkendt) produktivt niveau. Også kulturelle indtryk ved rejser til Sverige, Norge og Berlin. I 1919 kom han endelig til New York, men blev da yderst skuffet over de selvoplevede amerikanske indtryk. Desuden fik han hjemve og måtte efter nogle måneders ophold rette næsen mod Frederiksberg og fru Lydia. Men herhjemme smagte det dog lidt af USA, idet han nu blev engageret til "Bonbonieren"s kabaret i Industribygningen, hvor han bl.a. arbejdede sammen med Victor Cornelius.

Storm Petersen i sin garderobe i "Edderkoppen" – ukendt dato.

En dag i slutningen af 1918 blev Sigfred Borgstrøm opmærksom på en avisannonce: 'Den velkendte Herman Gellin fra Stockholm tilbyder sin assistance til koncerter. Repertoire 500 kompositioner. Elever modtages.'

Herman Gellin, født i Stockholm den 4. november 1895, vandt en international harmonikakonkurrence sammesteds som 14-årig; tog derefter handelsuddannelse og flyttede i 1917 til København, hvor han åbnede en forretning. På det tidspunkt havde Gellin allerede omkring 15 grammofonindspilninger for det tyske plademærke Beka bag sig.

Der indløb talrige henvendelser fra hele landet på Gellins avertissement. Og nogle dage senere aflagde Ernst og hans far besøg i Gellins butik: "Desværre, jeg har ikke mere tid til nye elever," var Gellins første ord. Sigfred Borgstrøm tog til genmæle: "Min søn er her ikke for at få lektioner. Han håndterer en fem-raders kromatisk harmonika, og formår at spille flere Ouverturner!". Gellin lyttede til et par af Ernsts præstationer, var stærkt imponeret og foreslog straks et partnerskab, hvor de skulle dele overskuddet 50/50.

Senere samme dag ringede Gellin og meddelte, at han havde arrangeret flere koncerter over hele Danmark, den første allerede næste dag i Aalborg. "Men vi har ikke øvet endnu?", protesterede Ernst - "Pyt, vi øver hele natten i toget," svarede Gellin.

Og dermed begyndte et partnerskab, der bestod i 33 år, og gjorde dem begge, som "Gellin & Borgstrøm", berømte over hele Europa via mange års omfattende turnéer.

Allerede i juli 1919 kom der bud fra Beka i Berlin med tilbud om indspilninger. Ud af det blå ingenting (men formodentlig baseret på lærdom fra "Edderkoppen") indspiller Ernst Borgstrøm solo de allerførste danske plader i ragtime form, hvor der er helt ustyrligt styr på frasering og den overordnede stilopfattelse:

I alt 5 pladesider. Med opfølgning af 2 sider for Nordisk Polyphon i København i 1921 og 1922, og 1 side for Artiphon i Berlin 1922 (se diskografi). Hvorefter der på højst mystisk vis stort set ikke sker mere før end en enkelt indspilning 17 år senere. Det forekom kun sjældent, at duoen Gellin og Borgstrøm måske indlagde en Charleston eller en Ragtime i deres koncertprogram, uanset deres umådelige popularitet over hele Europa.

I det efterfølgende vises enkelte nedslag i Borgstrøms karriere efter 1919, der dog kun yderst sjældent berørte emnet ragtime.

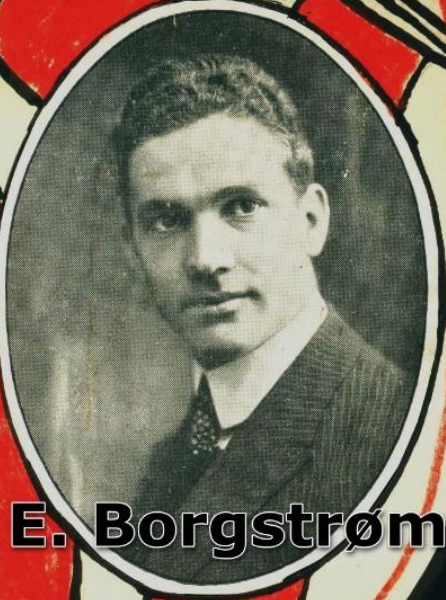

Ernst Albert Johan Borgstrøm og hans far, Sigfred Theodor Borgstrøm

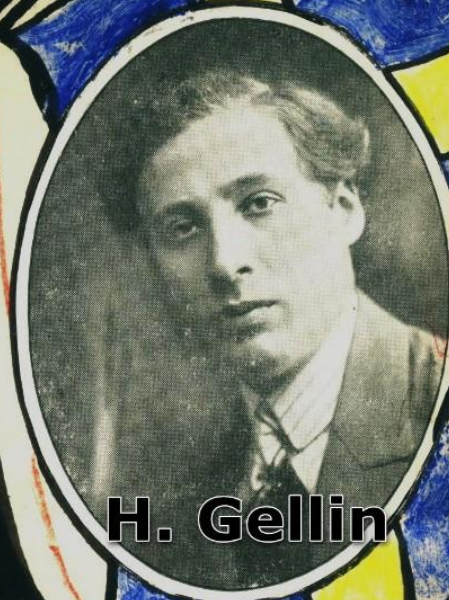

Herman Gellin og Ernst Borgstrøm 1919

54146
**Gellin & Borgstrøm scrap book
starting 1919**

E. Borgstrøm

H. Gellin

Kritikbog
2

Gellin

og

Borgstrøm

Det anbefales at besøge websiden "Gellin og Borgstrøm" via Google, hvor en masse detaljer om de mange års turnéer rundt i Europa er opnoteret. Et kulturelt dokument af stor betydning – om end Borgstrøm/duoen ikke indspillede flere end de i diskografien anførte ragtime plader, bortset fra en enkelt session i 1938.

Nationaltidende 9/3-19.

De to udmærkede Harmonikaspillere Herman Gellin og Ernst Borgström, som har gjort saa megen Lykke under deres Optræden i Cirkus, var i Gaar ude paa Langelinie i Automobil sammen med en Fotograf. Da Fotograferingen skulde foregaa, stimlede engelske Matroser fra Skibene ved Kajen sammen om Automobillet og opfordrede dem til at spille. Efter en kort Vægning satte de sig op paa Kalechen og gav forskellige Numre til bedste.

Der samlede sig efterhaanden en meget stor Mængde omkring Harmonikaspi-
llerne, som omsider spillede den engelske Nationalsang, hvilket fik alle Huerne til at ryge af Hovederne paa Matroserne. Bagefter bombarderede Matroserne Automobillet med Cigaretter.

Pludselig var der en, der sagde: Kongen! Og virkelig, midt i Folkemængden stod Kongen og Prins Valdemar og morede sig over den improviserede Forestilling. Saa snart Harmonikaspi-
llerne erfarede, hvilke høje Tilhørere, der var tilstede, spillede de „Kong Christian stod ved højen Mast“; Kongen nikkede smilende til dem og sagde højt og tydeligt Tak. Senere blev Harmonikaspi-
llerne inviterede om Bord paa de engelske Skibe.

ERINNERUNG AN DAS KONZERT IM SCHLOSS DOORN 1923
 VOR
 KAISER WILHELM II.

Hofmarschall Amt
 Seiner Majestät
 des Kaisers und Königs
 Wilhelm II

Schloss Doorn - 1577 12

An
 die Herren H. Sellen - E. Bergstrom
 Amsterdam

Seine Majestät der Kaiser und Kö-
 nig Wilhelm II und Ihre Majestät die
 Kaiserin würden sich sehr freuen, wenn
 Sie, meine Herren, an einem der nächste
 Tage für ein kleines Konzert nach Doorn
 kommen würden. Am Tag Ihres
 Rückkommens wollen Sie bitte unser hal-
 btag mitteilen, das Konzert würde in
 der Zeit von 5-7 Uhr Nachmittags
 gewünscht sein.

Kontaktherr
 Graf Schöpfung
 Schöpfung. Hofmarschall

Die Original-Photos sind mit eigenhändiger Widmung versehen.

Schloss Doorn.

Wiedergabe des Original-Schreibens.

SOUVENIR FROM THE CONCERT
 AT THE CASTLE OF DOORN.

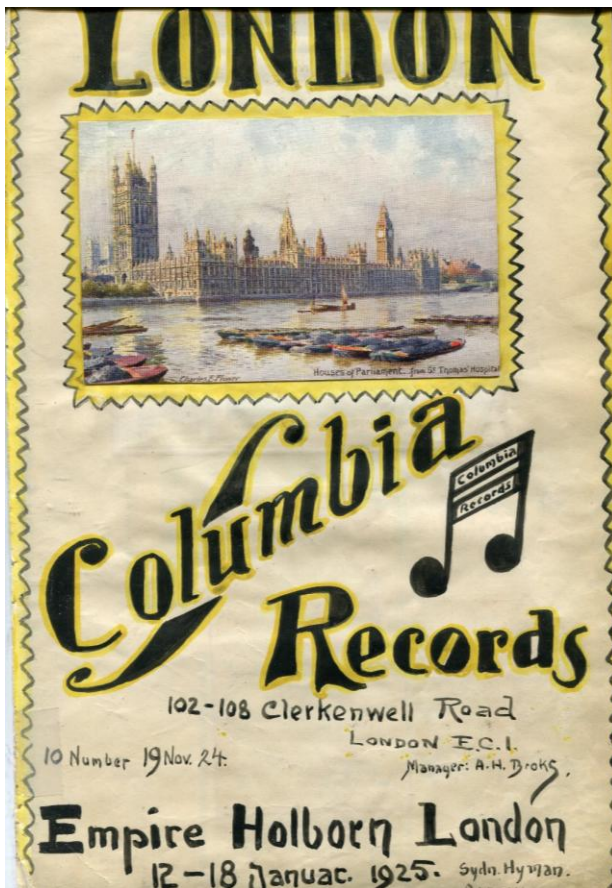
Efter at have været Royal Scandinavian Accordionists i nogle år,
kunne Gellin og Borgström nu betitle sig Royal and Imperial Accordionists

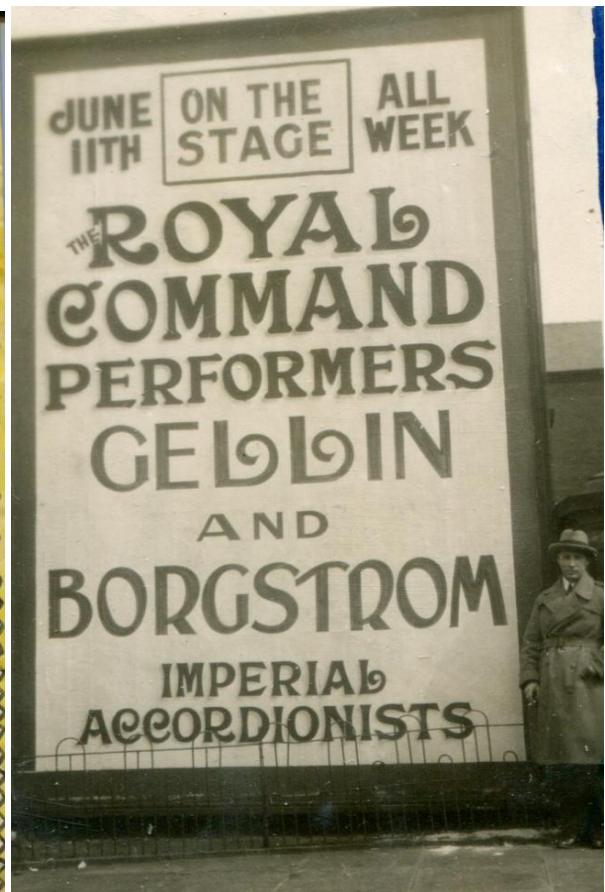
1924 – man begyndte at lade sig akkompagnere af ensembler. Her ukendte folk, men på et tidspunkt brugte man brødrene Oreste (banjo) og Scandio (violin) Tognarelli

Ernst Borgstrøm 1924.

Pladeoptagelser for Columbia i London 19. november 1924

London ca. 1925

Ernst Borgstrøm, Sigfred Borgstrøm, Herman Gellin – London ca. januar 1925

EB & HG i Tyskland ca. 1925

National-Scala

DECEMBER 1932 C. 1215

Lydia Diaz
Sensationel Line-Akt

Karnova & D'Abinè
Akrobatisk Dans

Leon Rabello
Den danske Rastelli

Lula & Clay
Ekvilibrister

De 3 fra det Kgl. og Ole Willumsen

Solveig Sundborg
Dans

Gellin & Borgstrøm
Harmonika Virtuoser

Max von Rhodin
Illusionist

Lisa Rantzau
Operasangerinde

Jules Cheroy
Balance-Sensation

FRI ENTRE OVERALT

1932. Her optræden sammen med blandt andet Leon Rabello, Jonny og Jimmy Campbells legekammerat fra drengeårene.

Som meddelt giver O'Hrr. Gellin og Borgstrøm i Aften en Koncert paa Hotel „Melfar“. Hr. Gellin aflægger os i Formiddags et Besøg paa Redaktionen og fortæller os lidt om Programmet. En hel Del af Numrene er ny, siger den smarte Stockholmer, saaledes bl. a. Pilgrimskor af Tannhäuser, Orpheus i Underverdenen, Russian Ray, Holmenkoll March, Overturen til Elverhøj og The Savoy. Men ikke nok hermed. Som Extranumre giver vi en Del af de sidste ny amerikanske Charlestons, engelske Valse samt en ny svensk Midsommervise. Vi optræder baade i Kostume og Kjole, tilføjer Hr. Gellin for Fuldstændighedens Skyld, og tager derpaa Afsked med et smilende „Paa Gensyn“.

Ca. 1925 fra en Danmarksturné, hvor Gellin åbenbarer en af de få programtilføjelser med nogle amerikanske Charlestons.

Borgstrøm mødte i 1931, under en turné i Estland, operette-sangerinden Melanie Nomtak, som han giftede sig med samme år. Melanie Borgstrøm lærte sig flydende dansk, og blev ofte benyttet i revyer, koncerter, operetter, shows og Gerda Christoffersens Teater, hvor også Jimmy og Jonny Campbell tidligere trådte deres barnesko.

Fra sidst i 1920'erne lod Gellin og Borgstrøm sig ofte akkompagnere af assisterende musikere, ligesom man udvidede samarbejdet med en lang række førende skuespillere og revykunstnere. Duoen blev også brugt i mange revysammenhænge: Cirkusrevyen 1935-41 og 1948-50; Fælledrevyen 1946, og Helsingør-Revyen 1943-45. Indspillede flere hundrede grammofonoptagelser i Skandinavien. Medvirkede i filmene "Han, hun og Hamlet" (1932), "Snushanerne" (1936) og "Hen te' kommoden" (1936).

Nitten år efter den første ragtime pladeoptagelse gentog Borgstrøm i 1938 kunststykket for HMV med en enkelt power-house optagelse, om end stilen på det tidspunkt er sakket bagud i forhold til tidens musikalske udvikling. Nu sammen med den daglige kompagnon Herman Gellin og en akkompagnerende rytmegruppe piano/guitar/bas: Tiger Rag for HMV.

Jørgensens Hotel
HORSENS

En Seværdighed og et fremragende Madsted - Gammel Patina - moderne Comfort.

Hotellens nye Festsal og Selskabslokaler anbefales til større og mindre Fester samt Møder ... Bestilling indtil 350 Couverts.

Vintersæson „Spejlsalen“
daglig Koncert og Dansant

Sommersæson **KIT-CAT**
lærende Værelse og Danserestaurant
— Garage — Børnehospital — Bad —

	<i>Anden</i>	<i>Afdeling</i>
LINDORFF LARSEN:	„Opera Pot- (Eugén Onegin — Orpheus i Under-	pourri“ Faust — Bohème — Troubaduren — Traviata verdenen)
LA ROCCA:	„Tiger Rag“	Gellin & Borgstrøm
JOHAN STRAUSS:	Arie fra	Operetten „Flagermusen“
		Annie Jessen Accompagnement: Børge Rosenbaum
MOZART:	„Menuet	E-dur“ Herman Gellin

BØRGE ROSENBAUM

Finale

— Slut —

Rosenbaum — Annie Jessen — Gellin & Borgstrøm

(et til Forandring i Programmet forbeholdes)

Naar De kommer
til København — kun

Fløjlsdepotet
Købmagergade 34

Leverander til samtlige Teatre

Hotel »RIO«
Lavendelstræde - København.

52 Værelser - nymonterede
Rindende koldt og varmt Vand

Dobbeltværelser fra Kr. 4,50
Enkeltværelser fra Kr. 2,50

1 Minut fra Raadhuspladsen.

I 1951 besluttede Ernst Borgstrøm med sin kone Melanie og søn Boris at flytte til Toronto-regionen i Canada, hvor han underviste i harmonikaspil. På grund af Musicians' Union-regler skulle der gå et år inden EB selv måtte optræde mod honorar.

Sidenhen professor ved musikkonservatoriet i St. Catherines, Ontario, hvor han opnåede stor anerkendelse. Efter nogle år oprettede Borgstrøm eget musikstudie, der havde branche-afdelinger i Hamilton, Welland og Niagara Falls. Mange af de studerende skabte sig et navn, og EB vandt flere mesterskaber og 1. priser, også i USA. Var gennem en årrække Coupe-Mondiale dommer i udenlandske konkurrencer og fik tildelt flere æresbeviser for sit livslange virke. Var atter i Danmark 1958 og foretog sammen med Gellin en 22 dages turné. Besøgte på ny Danmark i forbindelse med sin 60-års fødselsdag.

Gellin, Borgstrøm.

1960

Melanie og Ernst, Stella og Herman

Borgstrøm fotograferet ved en koncert i 1958

Herman Gellin døde i 1965.

Ernst Borgstrøm døde den 26. april 1981, og er begravet på Victoria Lawn Cemetery, St. Catherines, Ontario, Canada.

NOTE I kilder/hjælp: Denne biografi ville ikke have været mulig uden bistand fra EBs søn, Boris Borgstrøm (tilladelse til brug af materiale dateret 15. februar 2025). Ole Pilgaard, Wikipedia, Gyldendals Leksikon, Frederiksbergmuséerne, René Aagaard.